

סדר מועד | מסכת יומא נ"ו-ס"ב
פרשת קורח | כ"ו בסיון- ב' בתמוז (12-6 ליוני)

דף נ"ו: "השוכן איתם בתוך טומאותם"

הכוהן הגדול היה מזה מדם הקורבנות - פר ושעיר, ואת הדם שלהם הוא היה קודש הקודשים.

לאחר שסיים להזות מדמם בקודש הקודשים, היה הכוהן הגדול יוצא להיכל, שלפני קודש הקודשים, והיה מזה עוד פעם מדם הפר ומדם השעיר, מול הפרוכת שהבדילה בין ההיכל לבין קודש הקודשים.

פעם אחת רצה איש רשע לצער את התנא רבי חנינא, ואמר לו, שאחרי שעם ישראל חטאו ובית המקדש נחרב, הקב"ה כבר לא נמצא עם בני ישראל.

ענה לו רבי חנינא: טעות גדולה אתה טועה. התורה אומרת: "השוכן איתם בתוך טומאותם" - שהקב"ה שוכן עם בני ישראל, אפילו כשהם טמאים.

דף נ"ז: הפרוכת של בית המקדש שנלקחה לרומי

פעם גזרו הרומאים שאסור ליהודים לשמור שבת ולקיים מצוות ברית מילה. הלכו רבי שמעון בר יוחאי ורבי אלעזר בן רבי יוסי לרומא, כדי לבקש מהקיסר של רומי לבטל את הגזרה.

הקב"ה עשה נס, והבית של הקיסר השתגע והתאזרם וצעקה: הביאו הנה את רבי שמעון בר יוחאי. כשהגיע רבי שמעון בר יוחאי לרומא, מיד שלח אותו הקיסר לרפא את בנו, והוא באמת רפא אותו. הקיסר שמח ואמר להם, אני מרשה לכם להיכנס לארמון ולטייל כל מה שתמצאו. נכנסו התנאים, ומצאו את המגילה בה כתובות הגזרות הקשות על היהודים, והם קרעו אותה לגזרים (על פי מסכת מעילה).

כאשר הם היו בארמון הקיסר, ראה רבי אלעזר בן רבי יוסי את הפרוכת של קודש הקודשים.

איך היא הגיעה לארמון הקיסר? כי טיטוס הרשע, שהחריב את בית המקדש הראשון בתשעה באב, לפני למעלה מ-1,900 שנים, לקח איתו כלים מבית המקדש לרומא, והקיסר גנז את הפרוכת בארמון.

דף נ"ח: ים של שלמה

אחד מהכלים שעשו למשכן שהיה במדבר סיני, הוא כיור מנחושות, שהכוהנים רחצו בו את ידיהם ואת רגליהם לפני שהתחילו לעבוד במשכן.

כאשר שלמה המלך הקים את בית המקדש הראשון, הוא בנה מתקן ענק מנחושות, שבתוכו מילאו מים רבים.

כל כך גדול היה המתקן הענקי, עד שכוהנים היו טובלים בתוכו כמו שטובלים בתוך מקוה.

בגלל שהמתקן הזה היה גדול כל כך, כינוהו "ים של שלמה".

"ים של שלמה" היה בגובה חמש אמות (בערך קומה אחת), ורוחבו היה עשר אמות. בתוך ה"ים" היתה חקוקה צורה של שושנה, והוא עמד על חתיכות ענקיות מנחושות שהיו עשויות בצורת שזרים.

בדברי הימים (ב' פרק ד') נאמר, שבנוסף לזה, שלמה המלך עשה עשרה כיורי נחושת נוספים לרחיצת ידים ורגלים, והעמיד אותם ליד הכיור שעשה משה רבנו.

מן התלמוד

סדר מועד,
מסכת יומא, דף נ"ט

"הזה ממנו על טהרו של מזבח. מאי טהרו?
אמר רבה בר רב שילא: פלגיה דמזבח, כדאמרי
אינשי: טהר טיהרא והוי פלגיה דיומא".

טיהרא - צהריים
פלגיה - מחצית
כדאמרי - כמו שאומרים

ח

הסבר: התלמוד שואל מה פשר לשון המשנה
"טהרו של מזבח"? ומשיב שהכוונה לחציו של
המזבח, כמו שקוראים האנשים לצהריים "טיהרא",
והם בחצי היום. אולם בהמשך אומרת הגמרא
שהכוונה לחלק הגלוי שבמזבח.

על המפה

כפר ויתקין

כפר ויתקין נמצא בעמק חפר, והוא מושב
העובדים הגדול בארץ. הוא הוקם בשנת
1930 ונקרא על שם איש החינוך יוסף
ויתקין. המתיישבים הראשונים היו 20
חברים מקבוצות ויתקין ו-ג' העמק, והם
התמודדו עם ביצות, קדחת והתנגדות של
השכנים הבדואים. בשנים הבאות הצטרפו
תושבים נוספים למושב, והוא הלך וגדל.
המזח שהוקם ליד היישוב שימש בעיקר
לקליטת מעפילים והברחת נשק ללוחמי
המחתרות, ושם עגנה האונייה אלטלנה
שהביאה מטען נשק עבור האצ"ל במהלך
מלחמת העצמאות. כיום גרים במושב קרוב
ל-2,000 תושבים, שכמחציתם עוסקים
בחקלאות.

ציור קיר בכפר ויתקין
(Wikipedia, ד"ר אבישי טייכר)

★ | מן ההסטוריה

ספינות המעפילים

בין השנים 1934-1948 הגבילו הבריטים עליית יהודים לארץ ישראל, ובעקבות זאת עלו יהודים רבים לארץ בצורה לא חוקית. עולים אלה כונו "מעפילים". המעפילים הגיעו בעיקר בספינות שהבריחו אותם בחשאי מארצות מוצאם. ההפלגה בים הייתה פעמים רבות קשה, הספינות לא תמיד היו במצב טוב, והנוסעים נאלצו להצטופף ולסבול מתנאים קשים. חלק מהספינות טבעו, ואחרות נתפסו על ידי הבריטים ונשלחו בחזרה לארצות מוצאן, או גורשו לקפריסין. בין ספינות המעפילים הידועות: סטרומה, אגוז, סלבאדור, אף-על-פי-כן ואקסודוס. חלק מהספינות נקראו על שם אישים ידועים כמו חנה שנש ואליהו גולומב. במוזיאון ההעפלה וחיל הים בחיפה מוצגת הספינה "אף-על-פי-כן" ונמצא מידע רב על ההעפלה.

אנדרטה באשדוד לניספים באניות סטרומה ומפקורה (Wikipedia, Avi1111)

מתפללים

לפניכם אירוע שעורר דיון סוער:

יעל בת ה-16 הייתה במשך תקופה ארוכה חברה טובה של דפנה, אלא שבחודשים האחרונים הדברים השתנו, וכל מה שיעל אמרה בכל נושא בכיתה או בתנועת הנוער - דפנה מיד חלקה עליה, אמרה שהיא טועה, ויצרה מחלוקת ביניהן. זה קרה פעם אחר פעם ובכל נושא, ויעל התלבטה כיצד עליה להמשיך את הקשר עם דפנה, אם בכלל.

מצד אחד:

יעל חשבה שאם דפנה באמת כל הזמן מייצרת מחלוקת איתה וחולקת על כל דבר שלה, והן סתם מרגיזות אחת את השנייה כל הזמן, אז אין טעם בהמשך החברות. יעל תנתק את הקשר ביניהן, וכל אחת תחיה עם הדעות שלה בלי לחלוק ולהרגיז אחת את השנייה.

מצד שני:

אולי צריך להפריד בין נושא המחלוקת לבין האישיות של דפנה. מותר לא להסכים ואפילו לחלוק כל הזמן, ועם זאת, למרות שזה קשה ומעצבן לפעמים, להשתדל להישאר חברים - האם זה אפשרי?

א...מה?
ע'תכם?

אם גם אתם נתקלתם בדילמה ו'התפללתם' עליה אתם מוזמנים לשותף אותנו ואולי היא תתפרסם אצלנו בעלון.
ניתן לשלוח למייל talmudisraeli@medison.co.il
תחת הנושא "דילמה" עם שם משפחה ועיר מגורים

חמד* של מושג

מינהל החינוך הדתי
הפיקוח על הוראת תלמוד ותושבע"פ

מחלוקת לשם שמים

מחלוקת לשם שמים - המשנה במסכת אבות קובעת שמחלוקת לשם שמים סופה להתקיים, ומחלוקת לשם שמים אין סופה להתקיים. כדוגמא למחלוקת לשם שמים מביאה המשנה את מחלוקת הלל ושמאי, שלמרות חילוקי הדעות ביניהם, מטרת שניהם הייתה האמת התורנית, והיו ביניהם שלום ורעות. לעומת זאת, מחלוקת קורח ועדתו לא הייתה לשם שמים, ולכן סופה היה שנענשו.

4 דקות

מי אני?

1. ארגון האצ"ל רכש אותי בארה"ב בקיץ 1947.
2. הייעוד שלי היה להוביל עולים וציוד רפואי וצבאי לארץ ישראל.
3. ב-22.6.48 נפגעתי מפגזי ארטילריה של כוחות צה"ל מול חופי תל אביב, ועליתי באש.
4. על סיפוני שהה מנחם בגין, מי שיהיה לימים ראש ממשלת ישראל.

הנאמץ לנאמץ

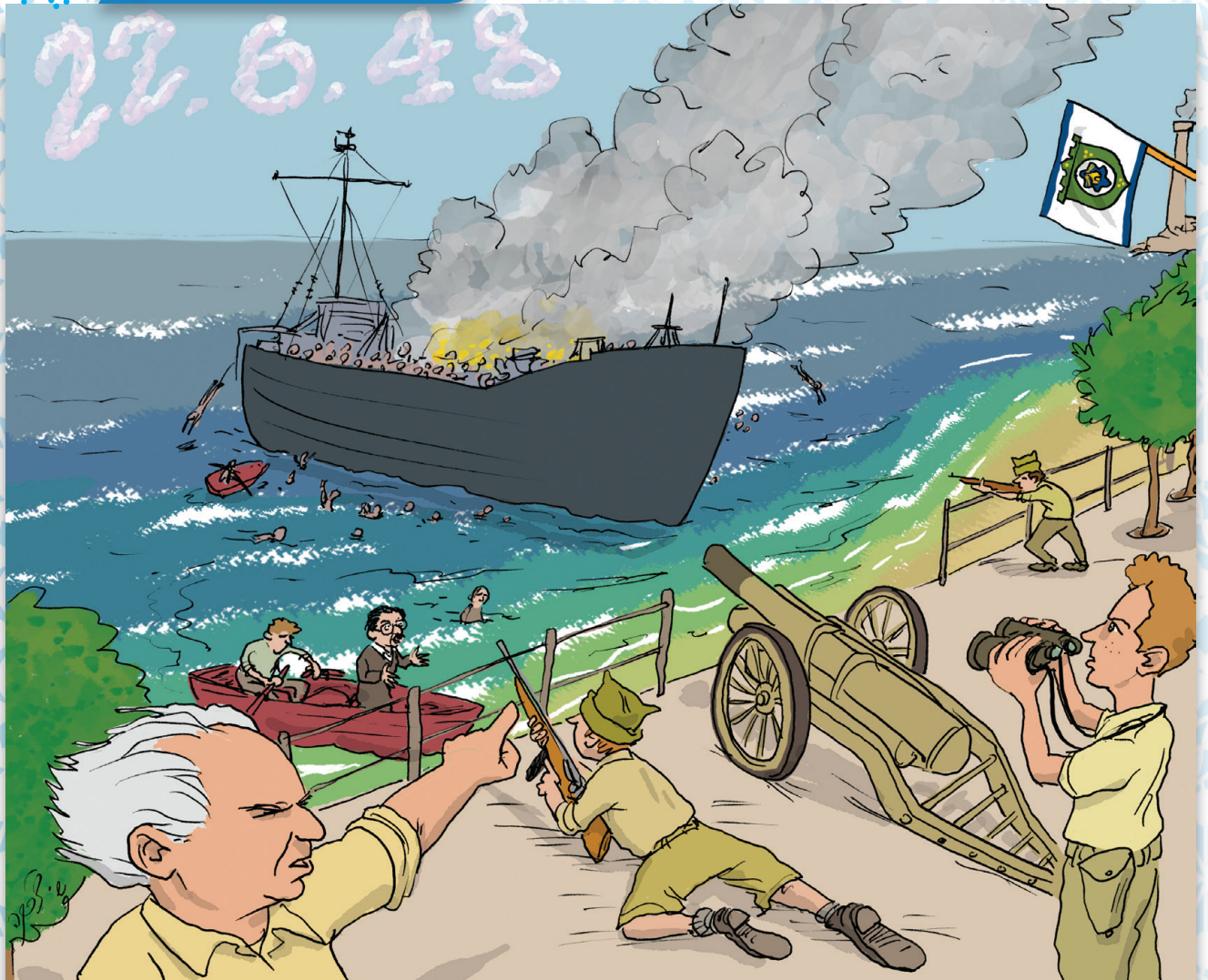
לסדרה
מבואות

לשם
(מספרים)

4260	3930	3880	3828	3728	3408	3340	2934		2883	2448	2448		2238	1948	0
															
495 חתימת התלמוד	רבי יהודה הנשיא	רבי עקיבא	חורבן ביהמ"ק ה-2	הלל הזקן	-352 הקמת ביהמ"ק ה-2	-422 חורבן ביהמ"ק ה-1 וגלות בבל	חונת ביהמ"ק ה-1	שלמה המלך	דוד המלך	מתן תורה	-1311 יציאת מצרים	אפרים ומנשה	-1521 בניי במצרים	-1812 אברהם אבינו	-3760 ברית העולם

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

התבוננו היטב בציור וענו על השאלות הבאות:

1. מה האירוע המצויר כאן?
2. מתי והיכן הוא התרחש?
3. מי האיש המצויר בצד שמאל ואיך הוא קשור לאירוע?
4. מי האיש הממושקף עם השפם על הסירה הקטנה ואיך הוא קשור לאירוע?
5. כיצד כונה התותח שעל החוף שירה לעבר הספינה?

יְהוֹשֻעַ נִשְׁמָע
וְיִשְׁמָע נִשְׁמָע
וְיִשְׁמָע נִשְׁמָע
וְיִשְׁמָע נִשְׁמָע
וְיִשְׁמָע נִשְׁמָע
וְיִשְׁמָע נִשְׁמָע
וְיִשְׁמָע נִשְׁמָע
וְיִשְׁמָע נִשְׁמָע
וְיִשְׁמָע נִשְׁמָע
וְיִשְׁמָע נִשְׁמָע

מי אני?

1. ארגון מחתרת שפעל נגד הבריטים.
2. הוקם על ידי זאב ז'בוטינסקי.
3. רוב חבריו הגיעו מתנועות בית"ר.
4. בין פעולותיו: ליל הרכבות, התקפה על משטרת רמת גן, פיצוץ מלון המלך דוד.
5. לאחר הקמת המדינה התפרק, וחבריו הצטרפו לצה"ל.

יְהוֹשֻעַ נִשְׁמָע
וְיִשְׁמָע נִשְׁמָע
וְיִשְׁמָע נִשְׁמָע
וְיִשְׁמָע נִשְׁמָע
וְיִשְׁמָע נִשְׁמָע
וְיִשְׁמָע נִשְׁמָע
וְיִשְׁמָע נִשְׁמָע
וְיִשְׁמָע נִשְׁמָע
וְיִשְׁמָע נִשְׁמָע
וְיִשְׁמָע נִשְׁמָע

5780 ה'תש"פ	5778 ה'תשע"ח	5727 ה'תשכ"ז	5708 ה'תש"ח	5707 ה'תש"ז	5699 ה'תרצ"ט	5657 ה'תר"ץ	5323 ה'רמ"ח	5260 ה'תר"ס	5258 ה'תר"נ	4900 ה'תר"ם	4800 ה'תר"ע	4650 ה'תר"ל	4260 ה'תר"פ
2019 שנת סיום הש"ס ללומדי הדף היומי	2017 70 שנה למדינה	1969 הרב אריה לזין	1948 מלחמת המדינה	1947 העצמאות	1939 שוואה	1897 הרצל	רבי יוסף קארו	1500 העת החדשה	1492 גירוש ספרד	הרמב"ם	רש"י	רבי סעדיה גאון	510 ימי הביניים תקופת הראשונים

סדר מועד | מַסְכַּת יומא, דְּפִים נ"ט - ס"ב

דף נ"ט: דם הקורבנות

בבית המקדש היו שוחטים את הקורבנות, ואת הדם שיצא מן הקורבן זרקו על המזבח. ביום הכיפורים היו קורבנות שאת הדם שלהם זרקו בקודש הקודשים. את דם הקורבן קיבלו בתוך כלי שרת, אך לא את כל הדם שבכלי היה הכוהן זורק על המזבח. מה עשו בדם שנותר? הכוהן שפך אותו על "יסוד המזבח".

"יסוד המזבח" הוא חלק של המזבח הנמצא סמוך לקרקע. ב"יסוד המזבח" היה נקב, שדרכו היה הדם זורם החוצה ומתערבב בתוך נחל קדרון.

ליד נחל קדרון היו שדות רבים, ובעלי השדות שמחו שיש דם בנחל, כי הדם טוב לאדמה, היא מצמיחה פירות טובים כשמצבלים ומדשנים אותה בדם. בעלי השדות כל כך רצו את הדם, שהם שילמו כסף לגזבר של בית המקדש, כדי שיתנו להם רשות להשתמש בו לדישון שדותיהם.

דף ס': עגלה ערופה

בדף זה לומדים על דברים אחרים שלעולם אסור להנות מהם. אחד מהדברים הוא "עגלה ערופה". מהי "עגלה ערופה"?

התורה אומרת, שאם נמצא אדם מת בדרך שבין שתי ערים, ואין יודעים מי הרג אותו - יוצאים זקני בית הדין הגדול אל המקום שבו נמצא ההרג ומודדים מי העיר הקרובה ביותר אליו. אחר כך מביאים עגלה, ועורפים אותה ליד נחל, ואחר כך קוברים את העגלה. מן העגלה הערופה, אסור להנות לעולם, גם לאחר שקברו אותה.

דבר נוסף שאסור להנות ממנו, הוא בגדי הלבן של הכוהן הגדול. ביום הכיפורים עשה הכהן הגדול חלק מן העבודות שבבית המקדש כשהוא לובש "בגדי לבן". אחרי יום הכיפורים גנזו את הבגדים, ויותר לא השתמשו בהם לעולם. כך סוברים חכמים.

דף ס"א: נזיר שאין לו שערות

אדם שרוצה לקבל על עצמו נזירות, אומר "הריני נזיר", ומאותו רגע אסור לו לעשות שלושה דברים: א. אסור לו לאכול ענבים או לשותות יין. ב. אסור לו להישאם ממתיים. ג. אסור לו לגלח את שערותיו.

אחרי שנגמרת הנזירות שלו, הוא צריך לעשות שני דברים: א. להביא קורבנות לבית המקדש. ב. לגלח את השערות של הראש בתער, סכין חדה שמגלחים בה שערות.

דף ס"ב: שני שעירי עזים

ביום הכיפורים הביאו לבית המקדש שני שעירי עזים וערכו ביניהם גורל, מי מהם יהיה קורבן חטאת ומי מהם ילך לעזאזל. המשנה אומרת, שלא הביאו סתם שני שעירים, אלא יש הלכות מיוחדות ביותר, איך לבחור את שני השעירים:

צריך ששניהם יהיו דומים - למשל, ששניהם יהיו לבנים, או שניהם שחורים. הם צריכים להיות בגובה שווה, אי אפשר שאחד יהיה גבוה ואחד נמוך. צריך גם שהמחיר שלהם יהיה זהה, ויש גם מצוה שיקנו אותם בבית אחת, יחד, ולא יקנו שעיר אחד ביום ושעיר נוסף ביום אחר.

המשנה אומרת, שאם קרה שפתאום מת אחד השעירים ביום הכיפורים, ואין מוצאים שעיר דומה, אפשר לקחת שעיר אחר, מפני שההלכות הללו, שהשעירים צריכים להיות דומים, הן רק "לכתחילה", כלומר, כך צריך לעשות, אבל אם לא עשו כך, השעירים אינם פסולים.

דבר תורה

סיפורם של קרח ועדתו מעלה שאלה גדולה בנוגע למקומה של המחלוקת בעם ישראל. האם מחלוקת היא דבר חיובי? האם עדיף לחיות בעולם שאין בו מחלוקות ודעות שונות?

המשנה המפורסמת במסכת אבות יוצאת חוצץ נגד מחלוקתו של קרח ועדתו ואומרת שזו דוגמה למחלוקת ש"אין סופה להתקיים". אולם, לא בכך מסתיימת המשנה והיא ממשיכה ומציגה מחלוקת נוספת - של בית שמאי ובית הלל, ועליה מעידה המשנה, שכיוון שמטרתה הייתה לשם שמים - "סופה להתקיים".

נראה, כי כוונת המשנה ללמדנו שמחלוקות יכולות להיות חיוביות, ולהוביל למקומות טובים, ובלבד שכוונת החולקים אינה התנצחות וכבוד, כי אם לתקן ולקדם את העולם למקום טוב יותר.

חידה!

מצאו את המילה המשותפת שקשורה לכל המילים שמסביב לעיגול:

המלח	האדום
השחור	הכספי
התיכון	של שלמה

(ס': שאלה)

שאלות חשובות??

- מה עושים אם מוצאים הרוג שלא ידוע מי הרג אותו?
- מה ראה רבי אלעזר בן רבי יוסי בארמון הקיסר?
- מאיזה פסוק לומדים שה' לא עוזב את עם ישראל גם כשהם חוטאים?

בין הפותרים נכונה תיער הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בפרס איכות. את התשובות יש לשלוח עד יום רביעי שלאחר השבת של אותו עולן עד השעה 14:00, למייל talmudhagrala@medison.co.il יש לציין את מס' העולן עליו אתם עונים.* כפיקוח רואה חשבון

